

Izhaja
vsak mesec enkrat.
—
Uredništvo in uprav-
ništvo je v Šelenbur-
govi ulici 5/1.

MOJ DOM

Oglase se računa po
posebnem ceniku.

Tiska tiskarna Makso
Hrovatin v Ljubljani.

Odgovorni urednik:
Ivan Petkovšek.

Glasilo Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Štev. 9.

Ljubljana, 20. septembra 1922.

Leto II.

Povišanje hišnega davka.

Finančni minister je predložil narodni skupščini nov načrt zakona o neposrednem davku, ki naj velja za celo državo. Ta načrt je izdelala posebna komisija naših najboljših teoretikov davčne zakonodaje, zato se pričakuje, da dobimo vendar enkrat času primerni zakon o neposrednih davkih. Med tem pa tvori zbirko sedanjih zakonov, ki veljajo v posameznih pokrajinah, katerega glavna naloga je povišanje davčnih stopenj, posebno pri hišnem davku. Določbe o hišnem davku, vstavljene v ta načrt, so sledeče:

Davčna obveznost.

Člen 41. — Hišnemu davku so podvržena poslopja, namenjana za stanovanja ali za katerokoli trajno uporabo.

Člen 42. — Za poslopja v zmishu tega zakona se smatrajo vsa nepremična poslopja na suhem ali na vodi, ne glede na material, iz katerega so napravljena. Sem spadajo tudi poslopja, ki imajo tako konstrukcijo, da se morejo prenesti iz enega kraja na drugi.

Ne smatrajo se pa za poslopja: ladje, vodenice na ladjah in drugi plovni objekti, šotori iz platna, vozovi urejeni za stanovanje, kolibe iz desk za spravljanje orodja in podobne stavbe. Vsi ti objekti, ako se dajo v najem, so podvrženi davku na obresti in rente.

Člen 43. — Razen oprostitev po čl. 5 so oproščena od hišnega davka:

- Poslopja samoupravnih oblasti in drugih javnopравnih korporacij in fondov, dokler in v kolikor služijo neposredno v javne ali uradne svrhe.
- Poslopja tujih držav v kolikor jih uporabljajo za svoja poslaništva, v slučaju reciprocitete.
- Cerkve, kapele in poslopja ali posamezni deli poslopij, z zakonom priznanih veroizpovedi, ki se izključno uporabljajo za javno službo božjo.
- Bolnice, kopališča in sanatoriji humanitarnih zavodov in razna zavetišča.
- V splošnem vsa poslopja določena za prosvetne, učne ali dobrodelne namene brez pridobitvenih namenov (javni muzeji, javna poslopja za razstave itd.)
- Tovarniška in druga industrijska poslopja, računajoč k temu tudi rudarstvo; poslopja za javna skladišča; poslopja železnic; vse te samo v toliko, v kolikor se ne uporabljajo za stanovanja ali kot prostori za obrt.

g) Gospodarska poslopja, ki niso dana samostojno v najem, a služijo poljedelstvu ali gozdarstvu izvzemši prostore, ki služijo za stanovanje (člen 47, zadnji dve vrsti).

h) Poslopja zadrug za izsuševanje močvirij in drugih podobnih zadrug za regulacijo voda, ako so ustanovljene po obstoječih zakonih v kolikor služijo ta poslopja za strojarnice ali za stanovanje strojnega osebja ali čuvajev nasipov, splavnic in kanalov, ne vpoštevaje semkaj uradniških stanovanj.

i) Za nastanitev vojaštva rekvirirana poslopja, za čas, dokler se lastniku ne vrnejo v svobodno razpolaganje.

j) Poslopja, napravljena začasno v slučaju izredne potrebe (požar, povodenj, taborišča epidemije itd.), dokler ne preneha ta izredna potreba.

k) Podirajoča se poslopja, v kolikor se ne uporabljajo za stanovanje.

l) Mrtvašnice in mavzoleji.

Vse te oprostite prenehajo, kadar in v kolikor se da poslopje v najem ali se več ne uporablja v take namene, ki so postavno utemeljena za oprostitev od davka.

Ta oprostitev velja tudi za doklade in naklade, ki se pobirajo od državnega davka.

Člen 44. — V krajih, v katerih vlada veliko pomanjkanje stanovanj, a katera kot taka označi na predlog finančnega ministra ministrski svet, se oproste začasno od tega davka nova poslopja in novi deli obstoječih poslopij, ki so sezidana po določilih stavbinskih oblasti.

Oprostite od davka se bodo dovoljevale za vnaprej omenjene objekte:

a) ako imajo izključno majhna stanovanja in sicer:

- Na 20 let, ako bodo pod streho do konca l. 1925.
- Na 15 let, ako bodo pod streho do konca l. 1927.
- Na 10 let, ako bodo pod streho v času po l. 1927.

b) Ako imajo izključno stanovanja, ne glede na velikost, na 15, 12 in 8 let, in c) ako imajo razen zadnjih prostorov pretežno stanovanja, se oproste na 10, 8 in 5 let z ozirom na zgoraj označen čas, v katerem je poslopje pod streho.

Ministrski svet more razen teh pogojev oprostite postaviti tudi druge.

Poslopja, ki so postavljena namesto podrtih poslopij, plačajo davek tudi poleg začasnih oprostitev z ozirom na temelj podrtega poslopja, dokler traja oprostitev.

Poslopja začasne namembe, ali katera so oproščena od hišnega davka.

Adaptirana poslopja, kakor tudi ona, ki so sezidana z uporabo starih zidov ali zidnih delov poslopja, nimajo pravice na začasno oprostitev.

Prošnjo za oprostitev davka se mora izročiti v roku 90 dni, računajoč rok od dneva, ko je izdano dovoljenje za uporabo. Ako se prične rok popreje uporabljati, se računa gornji rok od dneva stvarne uporabe.

Oprostitev od davka dospe, ako je prošnja pravočasno vložena, od začetka četrta leta, v katerem je nastala davčna obveznost, a v nasprotnem slučaju od začetka nastopajočega četrta leta po vložitvi prošnje.

Začasna oprostitev preneha v obeh slučajih po preteku zakonitega časa, ki se računa od začetka četrta leta, v katerem je nastala davčna obveznost.

Začasna oprostitev od davka ne obsega doklad in naklad.

Člen 45. Hišni davek obremenjuje samo poslopje, a plača ga dejanski lastnik poslopja. Ako se noben ne briga za poslopje, je dolžna postaviti politična oblast upravitelja, ki je odgovoren tudi za plačilo davka.

Člen 46. Obveznost plačanja hišnega davka se prične s četrletjem po izdaji uporabnega dovoljenja ali prejšnje uselitve, oziroma po preostali oprostivi od davka, ako je bilo poslopje po čl. 42 oproščeno davka, a preneha koncem onega četrletja, v katerem je poslopje podrt ali je uporaba poslopja oblastveno prepovedana ali je zadobilo oprostitev davka po čl. 43.

Davčna osnova.

Člen 47. Za davčno osnovo služi:

- pri dejansko v najem vzetih poslopij pogojena letna najemnina koncem leta pred davčnim letom, kateri se ima dodati tudi vrednost vseh obvez, uslug ali katerihkoli dajatev ali katerihkoli ugodnosti, katere je najemnik dolžan vrniti, dajati ali storiti najemodajalcu, a odbiti stroške za vzdrževanje, upravo in amortizacijo poslopja. Ako se da v najem poslopje samo za čas sezone, se mora vzeti sezonski znesek najemnine kot letni znesek najemnine;
- pri poslopij, ki dejansko niso dani v najem, vrednost letne najemnine, ki se plača za najbližje podobno stanovanje ali obrtni lokal v pomanjkanju predmeta za parificiranje ocenjuje vrednost

letne najemnine davčni odbor samostojno.

Izjemno tvorijo poslopja v selih in onih mestnih pristavah, ki se ne dajejo v najem in pri katerih se odvzame, ako služijo za stanovanje poljedelcem ali uslužbencem za davčno osnovo število sob, ako število sob v enem poslopiju ni večje od 5.

Pod sobo se razumeva oddelek poslopja, ki je urejen za stanovanje. Ako poslopje, namenjeno za stanovanje, nima posebnega oddelka, ki bi se mogel smatrati za sobo, se ima obremeniti z davkom, kot bi imelo eno sobo.

Člen 48. Ako je stanovanje ali poslopje dano v najem skupno z vrtom, pohištvom, opravo orodjem itd., se plača hišni davek samo od tistega dela najemnine, ki je določen posebej za samo poslopje. Ako v pogodbi ni določena posebna najemнина za poslopje, ali je pogojen manjši znesek kot bi se mogel določiti po določbah točke b) čl. 47, ocenjuje vrednost najemnine za stanovanje ali poslopje davčni odbor po predpisih navedenega člena.

Ostali del najemnine je podvržen odgovarjajočemu davku.

Vrednost najemnine za dejansko v najem nedanih delov, lokalov kakor tudi v slučajih, katere predloži finančna oblast, ocenjujejo redni davčni odbori. Odbor določa tudi to, če se more kateri del smatrati za sobo.

Člen 50. Na račun za vzdrževanje, uprave in amortizacije se ima odbiti od zneska bruto najemnine:

1. v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani, Novem Sadu in Zemunu 20 odstotkov;
2. v drugih mestih in trgih, kopališčih in letoviščih 25 odstotkov;
3. v vaseh 30 odstotkov.

Karakter kopališč in letovišč določa ministrstvo narodnega zdravja. Ako se kopališče ali letovišče nahaja v področju kake vasi, je dolžna finančna oblast sporazumno s politično oblastjo določiti meje toplih ali letovišča.

Davčna stopnja.

Člen 51. Kot hišni davek se plača: 30 odstotkov, t. j. trideset dinarjev davka od 100 dinarjev najemnine ali najemne vrednosti poslopja po odbitku stroškov za vzdrževanje, uprave in amortizacije, po čl. 47 se plača od vsakega oddelka za stanovanje 30 dinarjev letno.

Hišni davek po določilih odstavka 1. ne more biti manjši od davka po določilih odstavka 2.

Kataster poslopij in evidenca katastra.

Člen 52. Zaradi pravilne odmere hišnega davka se mora voditi kataster poslopij.

Kataster se mora voditi po občinah. Kataster se mora tako urediti, da se vidi iz njega:

1. Kdo je davčni zavezanec;
2. popis hiše (število sob in nadstropij) in strošek za poslopje;
3. katero posopje je oproščeno davka in doklej;
4. kateri deli ozemlja ali zemljišča stoje v teh delih;
5. znesek ugotovljene najemnine.

Člen 53. Vsaki lastnik poslopja je dolžan naznaniti vse spremembe v objektu in subjektu pristojni finančni oblasti v roku 45 dni od nastale spremembe.

Člen 54. Način vodenja katastra, oblika prijave in vse one slučaje spremembe, katere je dolžan lastnik poslopja po členu 53 priglasiti, predpiše finančni minister s posebnim pravilnikom.

Posebna določila.

Člen 55. Kadar sodelujejo v poslu reševanja pravice lastništva v katerikoli si bodi slučaju državne ali občinske oblasti, so dolžne vse te izpremembe sporočiti pristojni finančni oblasti onega kraja, kjer je poslopje. Ravnotako so tudi oblasti, ki dovoljujejo zidanje ali vselitev v novo poslopje, dolžne obvestiti o izdanih dovoljenjih pristojne finančne oblasti.

Člen 57. Najemniki poslopij izgube vse pravice, ki jim daje zakon ali kaka naredba v odnosu napram lastniku poslopja, pa bilo v davčni prijavi ali v svojih izkazih dajo na vprašanje finančnih oblasti netočne izjave ali potrdijo ali preprečijo s svojim negativnim zadržanjem ugotovljenje pravega stanja stvari. Ravnotako odgovarjajo tudi za vsako škodo, ki bi jo mogla vsled tega imeti država.

Razen tega se imajo tudi kaznovati po posebnih predpisih.

Nekaj pripomb k temu zakonu.

V čl. 44 tega načrta so določbe za oprostitev novozgrajenih hiš. Po teh določbah se oproščajo davka za določen čas in pogoje poslopja samo v onih krajih, v katerih vlada veliko pomanjkanje stanovanj in katera kot taka proglasi ministrski svet. Torej oprostitev ne bi veljala za vsa mesta in trge in bi to največkrat preprečilo zidanje in olepševanje mnogih naših mest. Za mesta pa, ki bi bila označena, da vlada veliko pomanjkanje stanovanj, bi nekega lepega dne ministrski svet naznanil, da ta slučaj več ne obstoji ter bi vsa poslopja, ki bi se potem zidala, ne imela nič več pravice na oprostitev od davka. Velika naša mesta in središča kot Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo, Split itd. bi prenehala z zidanjem in olepševanjem modernih in velikih poslopij. Če se upoštevajo splošni interesi in ugled cele države, ki obstoji in upada v njenih središčih, potem tak načrt ne sme postati zakon in sicer tem manj, ker v 4. odstavku imenovanega člena določa, da poslopja, sezidana na mestu podrlih morajo, kljub temu, da so oproščena, plačati davek z ozirom na osnovo podrtega poslopja.

V vseh državah se kolikor le mogoče podpira zidava novih hiš tako od strani države kakor tudi od strani samoupravnih oblasti. Zato so v takih državah sezidana mesta najmodernejša. Pri nas pa še danes nismo na jasnem, katera nova poslopja naj država favorizira z ozirom na oprostitev davka. Do l. 1919 je imel pravico na oprostitev davka novih hiš samo Beograd za 10 in 2 let in sicer samo za poslopja, meječa na ulico. V tem letu je bilo tudi to odpravljeno in od tega časa pa do leta 1920 se more reči, da ni bila v Beogradu

sezidana niti ena moderna stavba. V bivši Avstriji, torej v Sloveniji, so bile določene zakonite oprostitve za nove stavbe, večinoma za dobo 12 let, v nekaterih krajih tudi več, kakor n. pr. v Ljubljani po potresu celo 25 oziroma 18 let. Državni zakon z dne 28 decembra 1911 drž. zak. št. 242 je predpisoval razne olajšave in oprostitve najmarine posebno za manjša stanovanja, a ta zakon radi nastale vojne takorekoč ni stopil v veljavo oziroma ni prišel skoro nič v poštev. S stanovanjskimi naredbami iz l. 1920 in 1921 se je priznala pravica oprostitve od davka vsem novim poslopijem ne glede na kraj, kjer se zidajo ali na ulico ali pa na dvorišče. Ti privilegiji so izvedeni tudi potom začasnih finančnih zakonov za 1920/21 in 1921/22 kakor tudi s stanovanjskim zakonom iz februarja t. l. Te vsebuje tudi finančni zakon za l. 1922/23. Samo v Beogradu so tekom 2 do 3 let dobili najmodernejša stavba, katere se morejo kosati s stavbami v največjih evropskih mestih. Če se pa določbe čl. 44 imenovanega načrta uzakonijo, potem se bo zidalo samo v krajih, ki bodo proglašeni, da vlada v njih stanovanjska beda in scer samo tako dolgo, dokler bo to zanje veljalo pa samo v tem slučaju, ako bodo oproščeni za določeno število let ne samo davkov, ampak tudi vseh državnih in krajevnih naklad; kajti pogostokrat so krajevne naklade tri in še večkrat večje kot pa državni davek. Naše stališče je, da se prizna pravica določanja o oprostitvi novih poslopij od davka kakor tudi eventualnih olajšav ministrstvu za javna dela, ki bi moral uvesti potrebne določbe v stavbni zakon, veljaven za celo državo. To pravico naj se vzame finančnemu ministru in ministru za socialno politiko.

Člen 51 dolga stopnjo obremenitve s hišnim davkom. Temelj za obremenitev tvori vrednost letne najemnine, po odbitku 20 odstotkov za Ljubljano za vzdrževanje, upravo in amortizacijo. Po določilih sedanjega zakona o neposrednem davku se plača hišni davek od bruto vrednosti letne najemnine in je znašal v Beogradu za stanovanja 10%, za trgovine 12%, za kavarne, gostilne in hotele 25 odstotkov, računajoč vse naklade, a brez njih je stopnja: 3, 4 in 8%. Po novem načrtu pa znaša davčna stopnja trideset dinarjev od sto dinarjev letne vrednosti najemnine, ne računajoč državnih in samoupravnih naklad. Stopnja bi se torej povečala samo za državni davek in sicer za stanovanja 27%, za trgovine 26%, za kavarne, gostilne in hotele 22%. Ako vzamemo, da bo za Beograd ostala tudi v bodoče današnja stopnja državnih in samoupravnih naklad, ki znaša 163 in pol od sto, potem bi po tem načrtu znašal hišni davek ne glede na to, ali je stanovanje, trgovina ali hotel na sto dinarjev vrednosti neto letne najemnine 75%. Torej skoro štiri petine čistega dohodka ali njegove vrednosti (čisti dohodek po tem načrtu je znesek, ki ostane po odbitku 20 odstotkov) bi moral plačati vsaki lastnik v Beogradu za davke. Vzemimo poslopje v Beogradu, ki obstoji iz samih stanovanj, katerega letna vrednost najemnine znaša 10.000 Din. Po sedanjem

zakonu o neposrednem davku, znaša letni davek na to poslopje okoli 1000 dinarjev, a po novem načrtu bi znašal samo državni (neposredni) davek na 8000 Din neto najemnine 2400 Din. Ako bi ostale današnje državne naplade, bi znašal letni davek na to najemnino okoli 6200 Din. Ako vzamemo, da stanuje v takem poslopju sam lastnik, bi plačal državi nad 200 oziroma 500 Din mesečno na davkih. In če ne bi ostale današnje državne naklade, bi bila obremenitev izredno velika in nepravilna, posebno za majhne lastnike stanovanj, kateri stanujejo sami v njih ali životarijo od dohodkov teh stanovanj.

V Sloveniji znaša sedaj od Avstrije podedovana hišna najmarina za mesto Ljubljano 20%, za vse ostale kraje pa 12% hišne najemnine brez vsakega popusta. Po nameravanem zakonu pa bi torej ta davek znašal v Ljubljani za 4%, na deželi pa za 9% več. Največja krivica bi bila, ako postane tak načrt zakon, ker je obremenitev ista za vse vrste poslopij ne glede na to, ali služijo za stanovanja, za trgovine, kavarne, gostilne, hotele itd. in ker ni določeno progresivno obdavčenje, ko je ta princip izveden v ustavi. Če k temu pridamo tudi še davek na premoženje, ki se ima pridodati davku na davčne objekte, po principih avstro-ogrskih zakonov, potem se obremenitev še bolj poveča in hišnega lastnika prisilijo, da se reši poslopja s prodajo. Vsaki davek mora iti le do skrajnih mej zmožnosti, pravičen in enakomeren gospodarski moči davčnih zavezancev. Prepričani smo, da zakonodajni odbor in narodna skupščina nikoli ne bosta dovolila tako veliko in nepravilno obdavčenje državljanov, ker z nepravilnim obdavčenjem se morejo državne blagajne napolniti z milijoni, ali obenem tudi z vzdihom in prokletstvom revežev. Dolžnost hišnih posestnikov pa je, da proti tej krivici odločno in skupno nastopijo po svojih organizacijah.

Gospodarski pomenki.

(Kramlja društveni tajnik Jože Pirc.)

Bilo je letos 9. oktobra. Ljubljanska megla je še v popoldanskih urah odevala kakor umazan pajčolan »belo« Ljubljano.

Sedela sva v kavarni okrog mizice v živahnem pogovoru, uganite o čem sva govorila. »O ljubljanskih občinskih volitvah«, uganili ste. Toda glej šmenta! Ravno ko bi imela skleniti stavo, ti pridrvi v kavarno raznašalec časopisa ter položi liste na sosednjo mizo. Vsi zagrabimo za nje, toda mali Korlček, odločen in prebrisan kakor vedno nam veli: Gospodje pardon, vedite, da so tudi ljublj. natararji, sledeč vzgledu ljublj. dimnikarjev, ki so razdelili vaše hiše v ometalne okraje, razdelili tudi ljubljanske kavarne v rajone. Vašemu kotu so dodeljeni trije izvodi na novo došli časopisov. Razumeli boste, da potem nisem ob tej priliki prišel do političnega lista, ampak mi je ostal v roki le »Uradni List« pokrajinske uprave v Ljubljani z dne 9. oktobra 1922 št. 105. Izredno obširen, imel je 24 celih strani, je vzbudil takoj mojo pozornost. Z debelimi črkami

stoji zapisano na prvi strani »Finančni zakon za l. 1922/23. Ponovim polglasno, že me čuje zraven sedeči tovariš, tudi na svojo nesrečo ljubljanski hišni posestnik. »Daj, daj, prelistajva ta list!«, mi reče, obenem ponižno pripomni: »Ker vem, da tiči v tebi tudi nekoliko računarja, povej mi, kaj pa je to fin. zakon. Veš priznati ti moram, da ravno v tej stroki nisem doma, vzlic temu, da smatram gospodarstvo z drž. denarjem za eno najvažnejših nalog vsake državne uprave!«

Vesel sem bil tega odkritosrčnega tovariša. Iz dveh ozirov vesel, prvič, da se hoče sploh s kakšen človek na svetu o čem poučiti, drugič, da je vendar le še nekaj ljudi, ki imajo smisel za gospodarska vprašanja.

Vem, da se me od slej naprej predstavljate kot suhoparnega profesorja državne računsko vede, toda ne vstvarjajte si sodbe vnaprej, poslušajte raje.

Osnovo in temeljna načela vsakoletnega državnega budžeta (proračuna) tvori zakon o drž. računovodstvu, ki ga je imela Srbija od l. 1910 dalje in ki je bil potem po prevratu raztegnjen na celo državo. Državni budžet je zakon sestavljen iz finančnega zakona in iz bužeta prejemkov in izdatkov. Fin. zakon določa torej vsoto prejemkov ter izdatkov a poskrbeti ima tudi za ravnotežje med obema. In to ravnotežje dosega v prvi vrsti z davščinami. »A za tem grmom tiči zajec«, vzklikne moj tovariš, bolj vesel kakor Kolumb, ki je odkril Ameriko. Moj tovariš je sigurno mislil, da vsebuje fin. zakon le splošna proračunska določila, a prepričal se je, da vsebuje fin. zakon tudi važna davčno-pravna določila. Jasno mu je bilo, da je fin. zakon ena najvažnejših nalog drž. zakonodaje in se je le čudil, da je proračunska debata, ki se je vršila skozi mesece vzbudila tako malo zanimanja v naši širši javnosti. Rad bi mu povedal vzrok za ta pojav, namignil nem mu le eno, da je v naši javnosti preveč politikov, pa premalo gospodarjev, kdo se bo pač še pečal s težkimi gospodarskimi vprašanji, za katere je treba posebnega študija, ko se pa s frazami lažje omami dobro ljudstvo.

Opazil sem na tovarišu spremembo, pazno je začel motriti določila, bal sem se, da ga bo zakon, ki ima 320 členov, že vnaprej preplašil ter da mi v sredi uide v krog brezskrbnih kvartopircev, ki žive brez budžeta.

Potolažil sem ga, da premotriva le važnejša določila, v prvi vrsti ona, ki se tičejo naju kot hišnih posestnikov in Ljubljančanov.

Glej, prvi obrok v znesku pol milijona dinarjev za odkup zemljišč za univerzo, poštno direkcijo in trgovsko akademijo v Ljubljani že imamo, torej skromen začetek, ko začne tudi država graditi, da preneha zasedati stanovanjske hiše z uradi, kar povečuje le stanovanjsko bedo. Spomnil sem prijatelja ob tej priliki na ljubljansko žandarmerijo, ki ima zasedenih najmanj 20 rodbinskih stanovanj skoro brezplačno s svojimi uradi, mesto da bi se preselila v napol prazne vojašnice. Najno pozornost je vzbudil nadalje 4-milijonski kredit za zidanje malih hiš. Aha,

sva dejala, zopet skromen začetek na polju državne stanovanjske politike, ki je videla doslej svoj cilj le v izudajanju raznih naredb, s katerimi se da najmanj odpraviti stanovanjska beda. Opozoril sem prijatelja na čuden slučaj, da je že bivši avstr. parlament določil z zakonom iz leta 1910 — prijatelj-jurist in strokovnjak v stan. vprašanju je znal celo navesti številko drž. zakonika, mislim da je navedel 242—4 milijone kron za zidavo malih hiš. Prijatelj mi je hotel govoriti o tem fondu na obširno, a preprosil sem ga, da kramljava o tem prihodnjič. Člen 23 je zanimal naju kot »kapitalista«, za kakršne ima ljubljanska javnost vse ljubljanske hišne posestnike. Priznanice, ki smo jih dobili ob kolekovanju za pridržanih 20%, ki se glase na vsote, večje od 1000 K se spremene v stalne državne obveznice s 3% obrestovanjem in s 15 letno amortizacijo. Priznanice za vsote pod 1000 K se izplačajo tekom l. 1922/23. Jutri se takoj požuriva k financii, sva si dejala in zopet bo par kronic več v žepu.

(Konec prih.)

Naročajte „Moj Dom“!

Iz naših organizacij.

Ljubljanski hišni posestniki se vnovič opozarjajo, da nemudoma poravnajo članarino za tekoče leto 1922 po svoječasno prejetih položnicah ali pa v društveni pisarni. Dasi-ravno gre leto že proti koncu in se pobira članarina tudi po hišah, kar pa je združeno z veliko zamudo časa, do danes še nad 300 naših članov ni poravnalo vkljub tolikratnim opozoritvam udnine. Odbor dela, vsestransko ima polno stroškov in potov, posamezni člani pa nimajo niti toliko stanovske zavezanosti, da bi brez odlašanja storili svojo dolžnost in poslali nezatno članarino. Najžalostneje pri tem pa je dejstvo, da nekateri člani, ko se oglasi pri njih nabiralec s pobotnico, izjavijo, da bodo že prišli v pisarno, ali poslali denar po pošti, kar se pa seveda tudi ne zgodi. Primorani bomo priobčiti imena dotičnikov. Hišni posestniki, po tej malomarni poti ne bomo prišli nikoli do svojega cilja!

Predsedstvo.

Društvo hišnih posestnikov v Zagrebu je imelo 18. junija svoj redni občni zbor, na katerem se je razen obravnavanja tekočih društvenih zadev napravil jednoglasen sklep, da se društvo razširi v tem smislu, da se sprejemajo v društvo tudi zemljiški posestniki ter se s tem da organizaciji trdnejšo podlago in se sigurnejše štiti privatna lastnina. Posebno pa se s tem skuša prepričati izvedbo agrarne reforme, ki bi imela nepregledne slabe posledice za konsumenta v mestih. V tem smislu je poročal o agrarni reformi g. baron Ožegovič iz Varaždina, ki je opravičeno povdarjal, da je treba zemljiško produkcijo dvigniti, s čemer edino se zamo-rejo cene znižati. Pri raznih volitvah hočejo zemljiški in hišni posestniki skupno nastopiti. Pokrajinsko zvezo za Slovenijo je zastopal predsednik Ivan Frelih, društvo hišnih posestnikov v Beogradu pa dr. Jovan Stojanovič. Oba navedena zastopnika bila sta v znak zasluga za organizacijo in interese hišnih

posestnikov izvoljena soglasno in ob velikem pritrjevanju navzočih za častna člana društva hišnih posestnikov v Zagrebu. Njuju govora sta bila sprejeta z največjim odobravanjem.

Razno.

Osebna vest. Kakor poročamo na drugem mestu, je društvo hišnih posestnikov v Zagrebu na svoji zadnji skupščini našega predsednika gosp. Ivana Freliha v priznanje njegovih zaslug in vsestranskega delovanja jednoglasno izvolilo za svojega častnega člana.

Napovedi za hišno najmarino. Hišni posestniki, ki še niso vložili napovedi o najemini za leto 1923 oziroma za leto 1923 1924, naj čimprej zadoste svoji dolžnosti,

ker se jim bo pri pogonu teh napovedi stavil rok le 3 dni in zapadejo kazni do 100 Din, ako bi tudi na pogon ne vložili v 3 dneh napovedi. Vrhu tega bi davčno oblastvo moglo uradno sestaviti napoved in si zaračunilo za to delo efektivne stroške uradnega odposlanstva.

Pri tem se hišni posestniki opozarjajo, da je sestava napovedi sedaj zelo jednostavna brez vsacega kompliciranega računanja, ker se odbitki za vodarino, gostaščino, kanalsko pristojbino ter razsvetljavo stopnic odštejejo samo od skupne letne najemnine v faktično izplačanem znesku in ni potreba tega več izračunavati pri posameznih strankah. Vsa dotična pojasnila se dobe v naši društveni pisarni.

Stanovanjski listki in zaznamki. Do 30. novembra morajo vsi posestniki hiš v Sloveniji vložiti sami ali po svojih namestnikih pri pristojnih davčnih oblastih hišne in stanovanjske izkaze, če so hiše dane v najem, za v najem neoddana poslopja pa zaznamek prebivalcev takih poslopj. Izkaz oziroma zaznamek je izpolniti po stanju z dne 15. novembra. Tiskovine se dobijo brezplačno pri davčnih oblastvih in davčnih uradih.

Dospelost direktnih davkov. Dne 1. novembra so dospeli v plačilo direktni davki za 4. četrtletje 1922. Davčni uradi so upravičeni jih po 15. novembru prisilno iztirjati in zaračunati poleg 6 odstotkov zamudnih obresti še za opomin 4 odstotke od tirjanega zaostanka.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.
Podružnica v Novem mestu.

Kapital K 20,000.000. — Rezerve okrog K 6,000.000.

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in Srbsko banko v Zagrebu.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantnije.

Denarne vloge — Nakup in prodaja: efektov, deviz, valut — eskompt menic, terjatev, faktur — akreditivi — borza.

Gg. hišnim posestnikom in posestnicam se priporoča za pleskanje oken, vrat, ograj i. t. d.

tvrdka

Tone Malgaj

stavbeni in pohištveni pleskar ter ličar
Ljubljana, Kolodvorska ulica 6.

Delo solidno! Proračuni brezplačno! Cene zmerni!

Vodovodni instalater,
klepar in krovec

zaloga škric (strešnikov)

Teodor Korn

Ljubljana

Poljanska cesta številka 8

Trgovina

Iv. Bonač & sin

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5
priporoča svojo veliko zalogo vseh pisarniških potrebščin.

Tiskovine vseh vrst se natisnejo v najkrajšem času.

Tehn. ing.

dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbeni inženjer in mestni stavbenik.

Stavbeno podjetje in tehniška pisarna za visoke stavbe, arhitekturo, vodne, betonske in železobetonske zgradbe.

Ljubljana, Na Mirju.
Projektiranje ter izvršitev vseh stavb po najkulantnejših pogojih.

Razno železno, potrebščine za stavbe, pohištvo, orodja za obrtnike, poljedelce, štedilnike, pečl, kuhinjsko posodo, vodovodne cevi, sesalke, portland-cement, strešna lepenka, suhe barve čopiče, firnež, karbolinaj, strojno olje, priporoča

Al. Sušnik, železnina
Ljubljana, Zaloška cesta.

Fran Ravnikar

Ljubljana, Linhartova ul 25.
Stavbeno in umetno tesarstvo, stavbeno mizarstvo, parna žaga in lesna industrija.
Telefon št. 415. Pošt. ček. zav. št. 11.428.
Prevzemanje zgradb, hiš, vrt, stolpnih streh, balkonov, vrtnih utic, verand, stopnic, vrat, oken itd.

Prodaja na primerna odplačila!

Amerikanska tvrdka

„SINGER“ šivalni stroji

Bourne & Co., New York

je razširila svoje podjetje v državi SHS ter prevzema vse v to stroko spadajoče posle, kakor: urejevanje tvornic s specialnimi „Singer“ šivalnimi stroji vseh vrst z električnim pogonom; poleg tega ima v zalogi vse vrste strojev za obrt in industrijo kakor tudi za rodbinsko porabo. V zalogi vedno tudi prvovrstne olje, igle in nadomestni deli.

„SINGER“ šivalni stroji, Bourne & Co. New York.

Ljubljana, Šelenburgova ul. 3
Maribor, Dravska ul. 10.

Mehanična delavnica povečana!

Generalni zastop

vzajemne zavarovalne banke

„SLAVIJE“ v Ljubljani

sprejema zavarovanja proti požaru, vlom in zavarovanja na doživetje in smrt.

Rezervni fond: K 125,000.000,
Letna vplačana premija
K 55,000.0.0

Vsa pojasnila daje generalni zastop banke „Slavije“ v Ljubljani, Gosposka ul. 12, v lastni hiši.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Ustanovljena 1900

Delniška glavnica in rezervni zakladi cca K 150,000.000*—

Čekovni račun št. 10.509.

Brzjavni naslov: Banka Ljubljana.

Telefon št. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Obrestuje vloge najugodnejše. — Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice: Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novisad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.